

Sammanställning över planerad havsbaserad vindkraft i Sverige

2022-05-03

LINA KINNING, ANSVARIG FÖR HAVSBASERAD VINDKRAFT, SVENSK
VINDENERGI

Inledning

För att ge en bättre bild av hur mycket energi som kan tillföras det svenska elsystemet från havsbaserad vindkraft och när det tidigast kan ske har Svensk Vindenergi har sammanställt dagens projektportfölj för havsbaserad vindkraft i Sverige och vilka faser projekten befinner sig i. Svensk Vindenergis ordinarie prognoser fångar ännu inte upp havsbaserad vindkraft, eftersom de bygger på redan beställda turbiner. Den här sammanställningen ska därför inte jämföras med vår ordinarie prognos, utan syftar till att illustrera ett möjligt utfall över när havsbaserad vindkraft kan komma till stånd med rådande förutsättningar och med antagandet att inget projekt faller bort på vägen.

Sammanställningen är en ögonblicksbild av hur projektportföljen är fördelad mellan olika faser i april 2022. Resultatet är en uppskattning av hur mycket energi som kan tillföras elsystemet om alla projekt i slutändan erhåller tillstånd och byggs. Den ledtid som har antagits för varje fas baseras på erfarenheter om hur lång tid de i genomsnitt har tagit för ett antal projekt.

Resultat och slutsatser

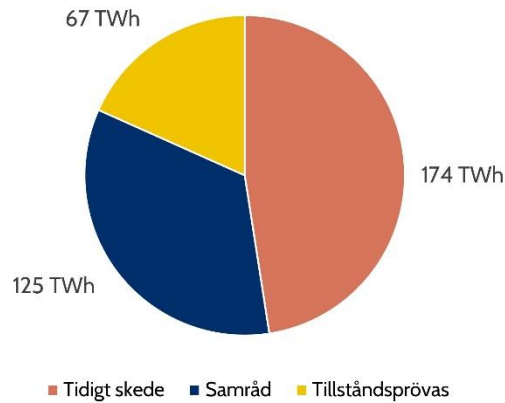
Sammanställningen visar att

- Det svenska marknadsbaserade systemet har resulterat i ett intresse att bygga vindkraft till havs motsvarande totalt cirka 366 terawattimmar (TWh).
- Det ligger projekt i tillståndsfasen som kan ge 67 TWh. Projekt som nu prövas för tillstånd skulle kunna tas i drift redan om sex år, men då måste tillståndprocesserna effektiviseras och samordnas.
- 125 TWh befinner sig i en förberedelsefas och kan börja levereras tidigast 2029.
- Den största delen av projekten befinner sig i ett tidigt skede och en undersökningsfas. Dessa skulle kunna leverera 174 TWh kan komma i drift tidigast 2032.
- Just nu byggs inget havsbaserat vindkraftsprojekt i Sverige.

För att utbyggnaden av den havsbaserade vindkraften ska komma igång behöver tillståndprocesserna samordnas och de politiska målsättningarna måste tydliggöras. Det gäller både i havsplaneringsprocessen och i dialog med Försvarsmakten och kommuner.

De flesta projekten i sammanställningen över den planerade vindkraften till havs ligger i tidiga skeden och kommer att ta tid att få igenom tillståndprocessen. Sammanställningen visar att det inte tar tid att bygga parkerna utan det är tillstånden som är den stora flaskhalsen. Om tillståndprocesserna snabbas på och effektiviseras samtidigt som förutsättningarna för att få tillstånd förbättras kan vi möjliggöra betydande tillskott av elproduktion.

366 TWh havsbaserad vindkraft under utveckling

Fördjupning

Projektet har kategoriserats i följande faser:

Tidigt skede/undersökningsfas: Här genomförs bottenundersökningar, inventeringar och olika studier för det område man är intresserad av att etablera sig på. Undersökningstillstånd krävs. Utvecklaren ansöker om anslutning hos svenska kraftnät. Den här fasen tar uppskattningsvis cirka 18-24 månader.

Samrådsfas/förberedelsefas: I denna fas genomförs samråd med myndigheter, organisationer, allmänhet och enskilda som berörs av projektet. Miljökonsekvensbeskrivningar och tekniska rapporter som ligger till grund för tillståndsansökan tas fram och tillståndsansökan upprättas. Den här fasen tar uppskattningsvis cirka 12 månader.

Tillståndsprövning: I denna fas ansöker utvecklaren om flera olika tillstånd beroende på parkens lokalisering (exempelvis natura 2000-tillstånd, KSL-tillstånd, miljötillstånd, tillstånd för nätkoncession). Den här fasen tar uppskattningsvis 84-120 månader.

Upphandlingsfas/projekteringsfas: Denna fas inleds när alla nödvändiga tillstånd erhållits. Parken projekteras och upphandlas. Denna fas tar uppskattningsvis 12-18 månader.

Byggfas: Parken byggs och ansluts till nätet. Det tar uppskattningsvis 24-36 månader.

	TWh	Antagen tid i process	Driftsätts tidigast
Bygghfas	0	24-36 månader	
Upphandlas/projekteras	0	12-18 månader	
Tillståndsprövas	67	18-180 månader	2028-2041
Samråd	125	12 månader	2029-2042
Tidigt skede	174	18-24 månader	2032-2044
Totalt	366		
Total tid för processen: 12,5-17,5 år			

EU har i strategin för havsbaserad energiproduktion satt upp ett gemensamt mål om 60 gigawatt (GW), motsvarande 240 TWh, havsbaserad vindkraft år 2030 och 300 GW (1200 TWh) år 2050. Idag finns cirka 22 GW havsbaserad vindkraft installerad i EU. Sveriges havsplaner pekar ut områden för energiproduktion motsvarande cirka 30 TWh. Regeringen har givit ett antal myndigheter i uppdrag att se över havsplanerna för att möjliggöra ytterligare 90 TWh.

Idag produceras årligen cirka 0,6 TWh från havsbaserad vindkraft i Sverige. Inget projekt har driftsatts efter 2013, men det finns ett stort intresse att bygga ut den havsbaserad vindkraft både i svenskt territorialvatten och i svensk ekonomisk zon, enligt de ansökningar om som ligger inne för anslutning till nätet hos Svenska Kraftnät (125 GW på 42 unika områden, varav 35 GW överlapp).